

OKSANA ZABOŁOTNA
IGOR KRYWOSZEJA
U m a ñ

Działalność Umańskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Pawła Tyuczyny na polu polsko-ukraińskiej współpracy naukowo-edukacyjnej

W Europie XXI w. dobrosąsiedzkie stosunki Polski i Ukrainy mogą służyć jako przykład dla innych krajów, pomiędzy którymi w historycznej przeszłości miało miejsce wiele konfliktów. Warto także przypomnieć osiągnięcia w dziedzinie kultury i edukacji, a także polityki, dzięki którym możemy z optymizmem patrzeć na przyszłość stosunków partnerskich.

Obecnie Umański Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Pawła Tyuczyny utrzymuje kontakty z wieloma uczelniami wyższymi za granicą w ramach zawartych umów, ale najbardziej owocna okazała się współpraca z polskimi uczelniami wyższymi. Współpraca w sferze naukowo-edukacyjnej jest różnorodna: od udziału wykładowców i studentów w międzynarodowych konferencjach, poprzez staże naukowe i wymianę kadry, do pisania i realizacji międzynarodowych projektów naukowo-badawczych.

W ciągu ostatnich trzech lat (2005—2008) na polu międzynarodowej działalności uniwersytetu odnotowano wiele sukcesów.

Nawiązano kontakty z Ambasadą oraz Konsulatem Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie. W listopadzie 2006 r. Nadzwyczajny i Pełnomocny Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej Jacek Kluczkowski uczestniczył w prezentacji czasopisma „Pamięć wieków”, poświęconego współpracy naszego miasta i uniwersytetu z Polską. W marcu 2008 r., przy wsparciu prezesa Towarzystwa Polaków Miasta Umań „Ognisko”, Czesławy Małyszewskiej,

odbyło się spotkanie przedstawicieli uniwersytetu z ówczesnym Konsulem Generalnym RP w Kijowie Grzegorzem Opalińskim (obecnie Konsul Generalny RP we Lwowie).

W latach 2005—2007 uniwersytet zawarł umowy z pięcioma polskimi uczelniami wyższymi. Wykładowcy i studenci uniwersytetu uczestniczyli we wspólnych projektach międzynarodowych odbywających się zarówno w Polsce, jak i na Ukrainie.

- Zjazd *Europa dialogu*, poświęcony integracji krajów Europy (wrzesień 2005 r., Gniezno);
- Międzynarodowy projekt miast partnerskich *Międzynarodowa wieś*, realizowany z udziałem przedstawicieli ośmiu krajów członkowskich UE (maj 2005 r., Gniezno);
- Program *Polonicum 2006*, w ramach którego organizowane są staże akademickie i naukowe w Kolegium Europejskim UAM (wrzesień 2006 r., Gniezno);
- Międzynarodowa szkoła letnia *Uniwersytety w rozbudowie społeczeństwa demokratycznego w Europie* (wrzesień 2006 r., Gniezno—Czocho—Kra-ków) z udziałem przedstawicieli Bulgarii, Polski oraz Ukrainy;
- Międzynarodowy projekt *Gniezno—Umań: polsko-ukraińska kadra dla Europy* zorganizowany w ramach globalnego programu *Pomoc polska przez polskie* Ministerstwo Spraw Zagranicznych (wrzesień—grudzień 2007 r., Gniezno—Umań).

Najwięcej projektów zrealizowano wspólnie z Kolegium Europejskim im. Jana Pawła II w Gnieźnie. Znaczna pomoc została pozyskana w ramach współpracy miast partnerskich, do których, oprócz Gniezna, należy również Łańcut.

Ważne miejsce, obok wspólnych projektów, zajmuje wymiana kadry naukowo-pedagogicznej. W r. 2006 wykładowcy odbywali staż naukowy w Polsce w Uniwersytetach Warszawskim i Lubelskim; w roku 2007 stypendyści OB-TA odbyli staż w Kolegium Europejskim im. Jana Pawła II (Gniezno).

Zainteresowanie współpracą polsko-ukraińską w dziedzinie historii, edukacji, języka oraz literatury przejawia się także w działalności laboratoriów naukowo-badawczych: historycznego realizoznawstwa ziemi umańskiej, pedagogicznego realizoznawstwa ziemi czerkaskiej, etnologii ziemi czerkaskiej, komparatystyki pedagogicznej oraz wschodniopodolskiego lingwo-realiznawczego centrum naukowo-koordynacyjnego.

Naukowcy naszego uniwersytetu uczestniczyli w dziewięciu konferencjach, kongresach, sympozjach i kolokwiah odbywających się na terenie Polski.

W marcu—kwietniu 2008 r. UPUP im. Pawła Tyuczyny był reprezentowany przez władze rektorskie, wykładowców oraz studentów na wystawach, forach oraz konferencjach różnego szczebla, odbywających się w Polsce (33 uczestników różnych programów). Delegacja uniwersytetu w dniach 6—8 marca wzięła udział w międzynarodowej wystawie *Perspektywy 2008* (Warszawa). Dwóch docentów uczestniczyło w konferencji *Narkotyki: powolna śmierć, wątpliwa przyjemność* (17—18 marca, Gniezno).

Męska siatkarska drużyna studencka Uniwersytetu zdobyła drugie miejsce w międzynarodowym turnieju o puchar rektora Wyższej Szkoły Edukacji Zawodowej, który odbył się 30 marca w Płocku. Podczas wspomnianej wizyty docenci i doktoranci zapoznali się z organizacją procesu dydaktyczno-wychowawczego płockiej uczelni.

Jeden docent uczestniczył w konferencji *Międzyzaborowe kontakty ziemianstwa w XIX wieku* (31 marca—1 kwietnia 2008 r., Kielce). Sześciu docentów i wykładowców uczestniczyło w projekcie międzynarodowym *Przedsiębiorczość w działalności naukowej* (6—12 kwietnia 2008 r., Poznań). Dyrektor Instytutu Edukacji Przyrodniczo-Matematycznej i Technologicznej, O. Kobernik 3 kwietnia 2008 r. uczestniczył w seminarium przygotowawczym projektu artystycznego, który został zrealizowany w sierpniu 2008 r. W dniach 2—5 kwietnia 2008 r., podczas oficjalnej wizyty w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie delegacja Uniwersytetu z rektorem na czele podpisała umowę o współpracy pomiędzy uczelniami.

Oficjalna delegacja Uniwersytetu na czele z rektorem M. Martyniukiem uczestniczyła w konferencji *Bezpieczeństwo Euro 2012* (7 kwietnia 2008 r., Gniezno). Rektor Uniwersytetu M. Martyniuk, prorektorzy N. Pobirczenko i T. Sawczenko, a także docenci O. Zabołotna i I. Krywoszeja wygłosili wykłady dla studentów Kolegium Europejskiego im. Jana Pawła II Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. 8 kwietnia 2008 r. Rektor M. Martyniuk dla nauczycieli Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu wygłosił wykład o stanie i perspektywach ogólnej edukacji fizycznej w szkołach ogólnokształcących Ukrainy.

Przyszłość współpracy polsko-ukraińskiej wiążemy:

- po pierwsze, z działalnością stworzonego na Uniwersytecie Polskiego Centrum Kulturalno-Oświatowego. 21 listopada 2007 r. UPUP im. Pawła Tyuczyny oraz Kolegium Europejskie im. Jana Pawła II podpisały umowę o utworzeniu i wspólnym koordynowaniu działalności Polskiego Centrum Kulturalno-Oświatowego w Umańskim Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. Pawła Tyuczyny;

- po drugie, z utworzeniem na Wydziale Filologii Ukraińskiej od września 2008 r. nowej specjalności: „Ukraiński język i literatura oraz język polski”. Poszerza to istniejące i otwiera nowe możliwości dalszego rozwoju współpracy polsko-ukraińskiej;
- po trzecie, ze stażem naukowym w Polsce grupy docentów oraz doktorantów, który będzie możliwy dzięki stypendiom Instytutu Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Warszawskiego, otrzymanych przy wsparciu dyrektora Kolegium Europejskiego im. Jana Pawła II w Gnieźnie, A. Mikołajczaka;
- po czwarte, z realizacją projektów (już istniejących na poziomie sformułowanych planów), w których będą uczestniczyć zarówno wykładowcy, jak i studenci.

Doc. dr Oksana Zabołotna jest pracownikiem Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Pawła Tyuczyny w Umaniu; kierownik Katedry Praktycznej Nauki Języków Obcych. Prowadzi zajęcia z języka angielskiego i łaciny. Koordynuje współpracę międzynarodową Uniwersytetu. Jest autorką ponad 50 publikacji, w tym podręczników akademickich do nauki języka angielskiego. Zainteresowania naukowe dotyczą pedagogiki alternatywnej w krajach Unii Europejskiej. Autorka monografii *Amerykańskiej doświadczenia i rozważania* (Kijów, 2008).

Doc. Igor Krywoszeja jest pracownikiem Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Pawła Tyuczyny w Umaniu i dyrektorem naukowym Polskiego Kulturalno-Oświatowego Centrum. Jest doktorantem w Narodowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. M. Dragomanowa w Kijowie. Zainteresowania naukowe dotyczą historii i genealogii szlachty prawobrzeżnej Ukrainy, integracji polskich arystokratów z rodu Potockich w systemie społecznym Imperium Rosyjskiego końca XVIII—początku XX w. Jest autorem ponad 100 publikacji na wspomniane tematy.